

De wandelroute van het Haagse Grondwetpad beslaat 22 locaties. Locatie 23 tot en met 29 zijn eveneens gebouwen met een relatie met de Grondwet maar liggen op grotere afstand van Binnenhof en omgeving, extra te bezoeken voor de liefhebber!

1.Hofplaats

Tegen het oude gedeelte van het Binnenhof op de Hofplaats staat de Grondwetbank. Op deze bank staat artikel 1 van de Grondwet geschreven. Het artikel verwoordt de norm: het gelijk behandelen van gelijke gevallen.

3.Plein

Dit is een plek waar drie artikelen uit de Grondwet regelmatig in de praktijk worden beoefend, te weten de artikelen 5, 7 en 9. Ofwel: het recht om petitie aan te bieden, het recht op vrije meningsuiting en het demonstratierecht.

5.Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verantwoordelijk voor een goed functionerend (rijks)ambtenarenapparaat.

7.Binnenhof - Ridderzaal

De Ridderzaal is bekend vanwege zijn functie op Prinsjesdag. Op die dag wordt de troonrede voorgelezen en presenteert de minister van Financiën in de Tweede Kamer een koffertje met daarin de rijksbegroting.

2.Tweede kamer

De Eerste en Tweede Kamer vormen samen de Staten-Generaal. De Tweede Kamerleden worden rechtstreeks gekozen door het Nederlandse volk, de Eerste Kamerleden door de leden van de Provinciale Staten.

4.Plein 4

Plein 4 is het voormalige logement van de afgevaardigden van Rotterdam en nu onderdeel van het ministerie van Defensie. Hier is de Bestuursstaf gevestigd.

6.Binnenhof - Torentje minister-president

Artikel 45 van de Grondwet formuleert dat alle ministers samen de ministerraad vormen. In de ministerraad wordt het beleid van de regering besproken en vastgesteld.

8.Binnenhof - Eremonument voor de Gevallenen

De erelijst van gevallenen is een gedenkteken voor de onderdelen van de strijdkrachten, de koopvaardij, het verzet in Nederland en van een Indische groep.

9.Eerste Kamer

De Eerste Kamer bestaat uit 75 leden die als regel op dinsdag bijeenkomen voor de plenaire vergaderingen van de Kamer. De hoofdtak van de Eerste Kamer is het vellen van een oordeel over een wetsvoorstel.

11.Binnenhof - Treveszaal

De ministerraad komt elke vrijdag bijeen in de Trêveszaal. De minister-president zit de vergadering voor. De ministers hebben allemaal een vaste plaats aan de lange tafel.

13.Huis van Van Limburg Stirum

Nadat Napoleon definitief was verslagen, kreeg hij op 16 maart 1815 de koningstitel. Koning Willem I was daarmee de eerste Oranjekoning van Nederland. De Grondwet regelt de opvolging van de koning.

15.Hoge Raad der Nederlanden

De Hoge Raad is het hoogste rechtscollege binnen de gewone rechterlijke macht in Nederland. De belangrijkste taak van de Hoge Raad is de cassatierechtspraak op het gebied van het civiele recht, het strafrecht en het belastingrecht.

17.Kloosterkerk

Artikel 6 van de Grondwet stelt dat ieder het recht heeft zijn godsdienst of levensovertuiging vrij te belijden, maar dat hier aan in de wet beperkingen kunnen worden gesteld. Dit gebeurt alleen bij hoge uitzondering.

10.Gevangendoor

De Gevangenpoort stamt uit de tijd dat de macht in handen was van een kleine groep. Er was een rechtssysteem zonder machtscheiding. In het begin van de vijftiende eeuw werd deze poort een gevangenis.

12.Kabinet van de Koning

Het Kabinet van de Koning zorgt voor de ambtelijke ondersteuning van de koning bij de uitoefening van zijn staatsrechtelijke taken en fungeert als schakel tussen koning en ministers.

14.Paleis Lange Voorhout

Het Paleis Lange Voorhout werd geruime tijd in de wintermaanden bewoond door koningin-regentes Emma, de vrouw en later weduwe van koning Willem III.

16.Algemene Rekenkamer

Het college van de Algemene Rekenkamer telt drie leden. De taak van de Algemene Rekenkamer is om te controleren of de inkomsten en uitgaven van het Rijk kloppen en of het Rijk beleid uitvoert zoals het bedoeld is.

18.Voormalig Paleis Kneuterdijk/RvS

De Raad van State is een Hoog College van Staat en heeft twee taken: een adviserende en een rechtsprekende taak. De Raad van State is de belangrijkste wetgevingsadviseur van de regering en de Eerste en Tweede Kamer.

19.Huis van Van Hogendorp

In 1815 moest de Grondwet worden herzien vanwege de vereniging van de Noordelijke en de Zuidelijke Nederlanden. Van Hogendorp werd voorzitter van de commissie die deze grondwet moest opstellen.

21.Paleis Noordeinde

Het paleis is rond 1533 gebouwd als een middeleeuwse hofstede. Daarom wordt het ook wel 'Het Oude Hof' genoemd. Pas in de loop der eeuwen is het geworden tot het uitgebreide paleis dat het nu is.

23.Plein 1813

Dit plein wordt gedomineerd door een monument ter nagedachtenis van de overwinning op Napoleon en de stichting van het Koninkrijk der Nederlanden. Het gedenkteken staat er sinds 1869 en is gemaakt door Jacques en Joseph Jaquet.

25.Kanselarij der Nederlandse Orden

De Kanselarij der Nederlandse Orden huisvest het Kapittel voor de Civiele Orden en het Kapittel der Militaire Willems-Orde en ondersteunt deze bij hun advisering over de voorstellen tot decoratie.

27.Kuyperhuis

Het Kuyperhuis is het oude woon- en werkhuis van Abraham Kuyper. Op 31 juli 1901 droeg de Nederlandse Staatscourant het koninklijk besluit uit dat Kuyper de eerste Raadsman van der Kroon werd.

20.Plaquette Heulstraat

Deze herdenkingsplaquette herinnert ons aan de herziening van artikel 42 van de Grondwet in 1848, toen de macht van de koning werd ingeperkt ten gunste van de Staten-Generaal.

22.Oude Raadhuis

In hoofdstuk 1, artikel 4 van de Grondwet is het actief en passief kiesrecht geformuleerd. Iedere Nederlander mag deelnemen aan verkiezingen. Hij mag zelf stemmen en gekozen worden.

24.Vredespaleis

Het Internationaal Gerechtshof is verreweg de bekendste 'bewoner' van het Vredespaleis. Het Hof moet als voornaamste gerechtelijke instantie van de Verenigde Naties beslissen over juridische geschillen tussen landen.

26.Onderwijsraad

De Onderwijsraad is het adviesorgaan voor de regering op het terrein van het onderwijs. De raad adviseert over de hoofdlijnen van het beleid en de wetgeving op dit gebied.

28.Sociaal - Economische Raad

De Sociaal-Economische Raad (SER) is het belangrijkste adviesorgaan van de regering op sociaaleconomisch gebied.

29.Nationale ombudsman

Artikel 78a stelt dat de Nationale ombudsman onderzoek doet naar de handelingen van de overheid (Rijksoverheid, provincies en waterschappen). Hij doet dit na een klacht van een burger.

30.Nationaal Archief

In het Nationaal Archief ligt bijna 1000 jaar geschiedenis van Nederland opgeslagen in 125 kilometer archieven, 15 miljoen foto's en 300.000 kaarten en tekeningen.

WIST JE DAT?

Op 13 mei 1619 Johan van Oldenbarnevelt op het Binnenhof in Den Haag is onthoofd?

De terechtstelling wordt vaak een van de meest tragische gebeurtenissen uit de tijd van de Republiek genoemd. Volgens velen was hij een van de grootste staatsmannen uit de vaderlandse geschiedenis. Johan van Oldenbarnevelt is onder meer de geschiedenisboeken ingegaan als oprichter van de Vereenigde Oostindische Compagnie (VOC).

Bij het aan de Hofvijver gelegen torentje er een hekwerk onderwater is gebouwd?

Dit is in 2004 gedaan om te voorkomen dat kwaadwillenden ongemerkt naar de premier zouden kunnen toezwemmen. Onder het wateroppervlak bevinden zich hier een scherp gevaarte. 'S winters wordt er meestal een drijvende ijsbaan opgericht, niet door het ijs zakken dus!

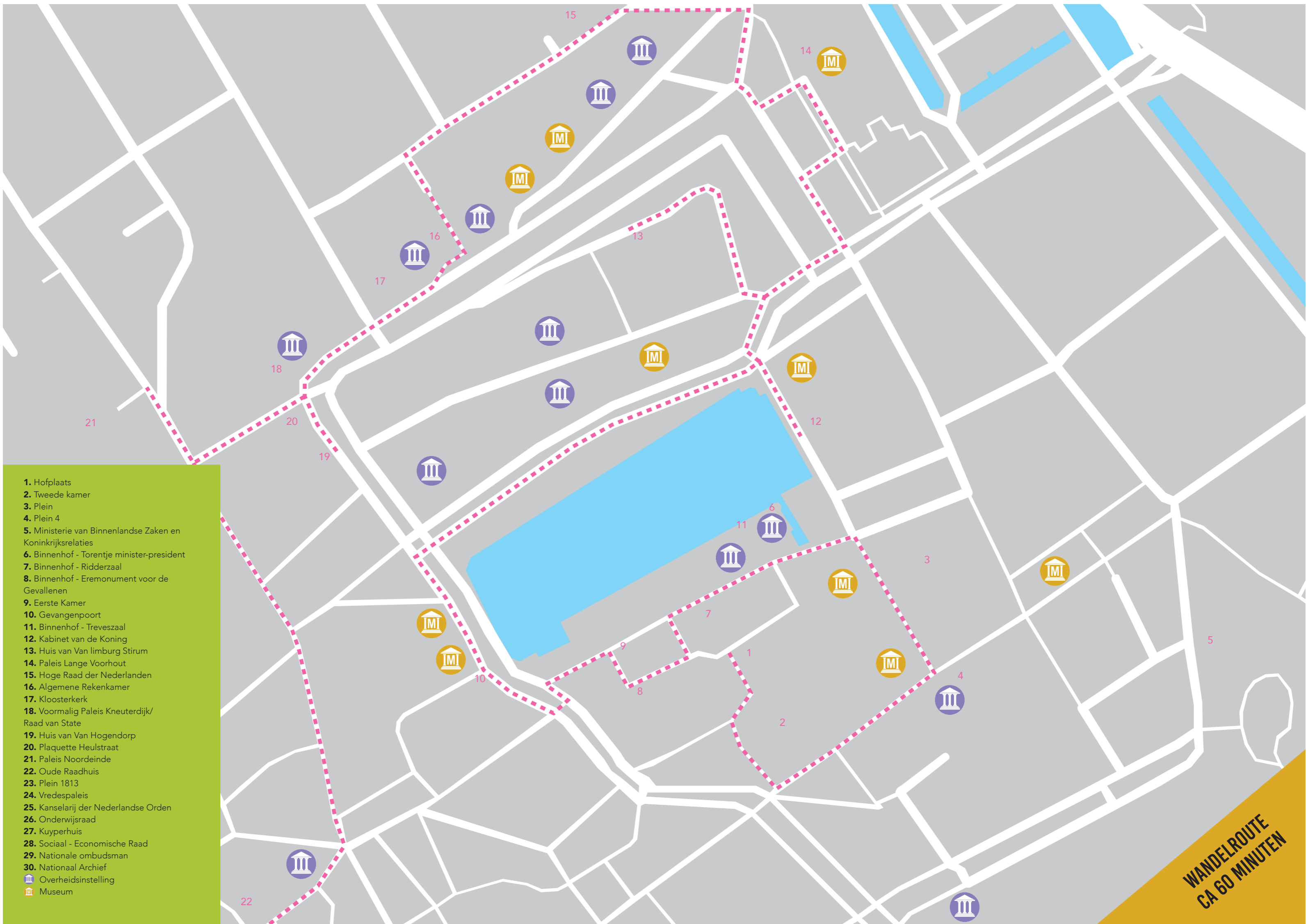
Op 19 februari 1943 de communist Gerrit Kastein met stoel en al uit het raam van de tweede verdieping van het gebouw van de Tweede Kamer sprong?

Dat gebouw was tijdens de Duitse bezetting in gebruik genomen door de Sicherheitsdienst (SD), de geheime dienst van de nazi's. In dit kamertje werd Kastein vastgebonden aan zijn stoel en verhoord over zijn kameraden, met wie hij verschillende aanslagen had gepleegd op NSB'ers.

Er wiet is gaan groeien op het eilandje in de Hofvijver?

In de tijd dat wiet misschien weer illegaal zou worden, hebben een aantal creatievelingen wietzaadjes met een blaaspijp richting het eiland in de hofvijver geschoten. De politie dacht dat dit niet zou werken. Toch zijn er wietplanten gaan groeien en is de politie meerdere keren met bootjes de vijver opgegaan om het weg te halen.

- 1. Hofplaats
- 2. Tweede kamer
- 3. Plein
- 4. Plein 4
- 5. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- 6. Binnenhof - Torentje minister-president
- 7. Binnenhof - Ridderzaal
- 8. Binnenhof - Eremonument voor de Gevallen
- 9. Eerste Kamer
- 10. Gevangenpoort
- 11. Binnenhof - Treveszaal
- 12. Kabinet van de Koning
- 13. Huis van Van Limburg Stirum
- 14. Paleis Lange Voorhout
- 15. Hoge Raad der Nederlanden
- 16. Algemene Rekenkamer
- 17. Kloosterkerk
- 18. Voormalig Paleis Kneuterdijk/ Raad van State
- 19. Huis van Van Hogendorp
- 20. Plaquette Heulstraat
- 21. Paleis Noordeinde
- 22. Oude Raadhuis
- 23. Plein 1813
- 24. Vredespaleis
- 25. Kanselarij der Nederlandse Orden
- 26. Onderwijsraad
- 27. Kuyperhuis
- 28. Sociaal - Economische Raad
- 29. Nationale ombudsman
- 30. Nationaal Archief
- Overheidsinstelling
- Museum

**WANDELROUTE
CA 60 MINUTEN**